

податкового поля, а також захисту інтересів українських виробників на зовнішніх та внутрішніх ринках.

Список використаних джерел:

1. О. В. Гончарук, Т. Б. Ігнашкіна, В. Ю. Броннікова. Сучасний стан гірничо-металургійного комплексу України: чинники, тенденції й результати. Ефективна економіка. - 2020.- № 9 [Електронне видання]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8189>
2. Україна в світовому металургійному виробництві за 9 місяців 2020 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.ukrmetprom.org/ukraina-v-svitovomu-metalurgiynomu-v-16/>
3. Вплив COVID-19 та карантинних обмежень на економіку України (кабінетне дослідження) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.kas.de/documents/>
4. Metallurgiya globalnye trendy 2020 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://gmk.center/wp-content/uploads/2020/03/Metallurgiya-Globalnye-trendy-2020.pdf>
5. Метинвест закончил первое полугодие 2020 с убытком в 240 млн долл [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://uaprom.info/news/176095-metinvest-zakonchil-pervoe-polugodie-2020-ubytkom-240-mln-doll.html>

УДК 336

Роздабара К.С.,

магістрант кафедри

бізнес-економіки та підприємництва,

Швидка О.П.,

к.е.н., доцент кафедри

бізнес-економіки та підприємництва

ДВНЗ “КНЕУ імені Вадима Гетьмана”

Антикризове управління корпоративними фінансами

Актуальність проблеми. Поточна нестабільність економічного розвитку і зростаючі внутрішні і зовнішні загрози, що викликають дестабілізацію

корпоративних фінансових умов, вимагають від керівництва прийняття екстрених заходів, спрямованих на запобігання або подолання кризи. Критична фінансова ситуація, що склалася в багатьох вітчизняних компаніях, доводить, що вона не може існувати без належних систем управління, особливо антикризового управління. Тому реалізація концепції антикризового управління є актуальною і на сьогоднішній час.

Метою дослідження є виявлення сутності та характеристики компонентів системи антикризового управління корпоративними фінансами в умовах інноваційних зрушень.

Виклад основного матеріалу. Кризові явища можуть виникати під час функціонування і розвитку організації, тому слід застосовувати спеціалізоване антикризове управління. Використання традиційних підходів до локалізації і нейтралізації кризового феномену при відсутності ефективного антикризового управління передбачає перехід від потенційної кризи до підприємницької ліквідації. Терміну «антикризове управління» в теорії економіки та її практиці, неоднозначне. Тому, на наш погляд, зручно використовувати підхід, що полягає у виборі базового з набору існуючих визначень, згрупувавши всі інші визначення і тим самим відкриваючи зміст в категорії «антикризове управління».

Вчені Е.М. Коротков, А.А. Бєляєв, Д.В. Валовий, Л.О. Лігоненко та ін. [1, 3] розглядають антикризове управління як одне з функціональних напрямків корпоративного управління, процес планування за концепцією М. Мескона, як організація, мотивація та управління. Це необхідно для того, щоб ставити і досягати мети [4]. Хочу підкреслити, що антикризове управління засноване не тільки на загальних закономірностях, характерних для процесу управління, а й на конкретних особливостях, пов'язаних з реалізацією процедур реагування на кризу.

Подальшим розвитком терміну «антикризове управління» є дослідження Н.Є. Селюченко та О.О. Терещенко [5, 8], в яких йдеться про те, що основне завдання антикризового управління - закріпити позицію компанії на ринку,

коли про банкрутство мови йти не може, а акцент робиться на подолання тимчасових проблем, в тому числі фінансових, з використанням всіх можливостей сучасного управління. У цьому визначенні робиться акцент на запобігання криз, але не враховується той факт, що зміст антикризового управління - це розробка заходів щодо її подолання.

Корпоративне антикризове управління фінансами є невід'ємною частиною корпоративного антикризового управління і підкреслюється багатьма сучасними вченими [3, 6]. На мій погляд, корпоративне антикризове управління фінансами слід розглядати в двох аспектах:

- ряд запобіжних заходів, спрямованих на запобігання фінансовій кризі: системний аналіз сильних і слабких сторін компанії, оцінка можливості банкрутства, управління ризиками (виявлення, оцінка, нейтралізація), впровадження запобіжних заходів.

- система фінансового управління, яка спрямована на вихід компанії з кризи, наприклад, санація і реструктуризація господарюючих суб'єктів.

Основні заходи антикризового управління фінансами полягають в наступному:

- аналіз стану макро і мікросередовища, вибір відповідної місії компанії;
- стратегічне управління корпоративною діяльністю і розробка стратегії запобігання банкрутства;
- швидка оцінка і аналіз фінансового становища компанії, виявлення можливості банкрутства;
- формування фінансової політики в компанії, коли криза виникла і коли криза зникла.
- постійний аналіз бізнес-ризиків і розробка заходів щодо їх зниження.

Ефективність антикризового управління фінансами виявляється досягненням цілей пом'якшення, нейтралізації або активного використання кризи, порівняно з виділеними на це ресурсами. Тому антикризове управління - це цілеспрямований процес, основна мета якого - забезпечення стійкого функціонування і розвитку компанії.

Отже, антикризовому управлінню корпоративним фінансами існують такі положення:

- антикризове управління має стратегічну спрямованість і має бути посиленим з моменту існування організації;
- основним питанням антикризового управління корпоративними фінансами є забезпечення сталого функціонування і розвитку підприємств в умовах будь-яких економічних, політичних і соціальних перетворень;
- антикризовому управлінню фінансами завжди потрібно знайти вихід з кризи, щоб забезпечити прибуток не тільки в короткостроковій, а й в довгостроковій перспективі;
- в процесі антикризового управління фінансами в першу чергу використовуються інструменти управління, що дозволяють усунути тимчасові фінансові складнощі і вирішити інші нагальні проблеми компанії;
- антикризове фінансове управління ґрунтується на постійних і послідовних інноваціях у всіх частинах і сферах діяльності компанії;
- антикризове управління фінансами спрямоване на впровадження управлінських і фінансових механізмів, які можуть подолати труднощі з мінімальними втратами навіть в складних ситуаціях (при ризику банкрутства).

Також, хочеться виділити системний підхід до визначення сутності антикризового управління вимагає розробки і впровадження його ефективних механізмів. Впровадження корпоративних механізмів антикризового управління направлено на стабілізацію бізнес-процесів, підвищення гнучкості, адаптивності, стійкості до змін навколишнього середовища і несприятливих впливів, а також підвищення ефективності наявних фінансових ресурсів [7]. Компонентами механізму антикризового управління корпоративними фінансами є принципи, цілі та завдання, суб'єкти і об'єкт, а також етапи здійснення антикризового фінансового управління (Рис. 1.).

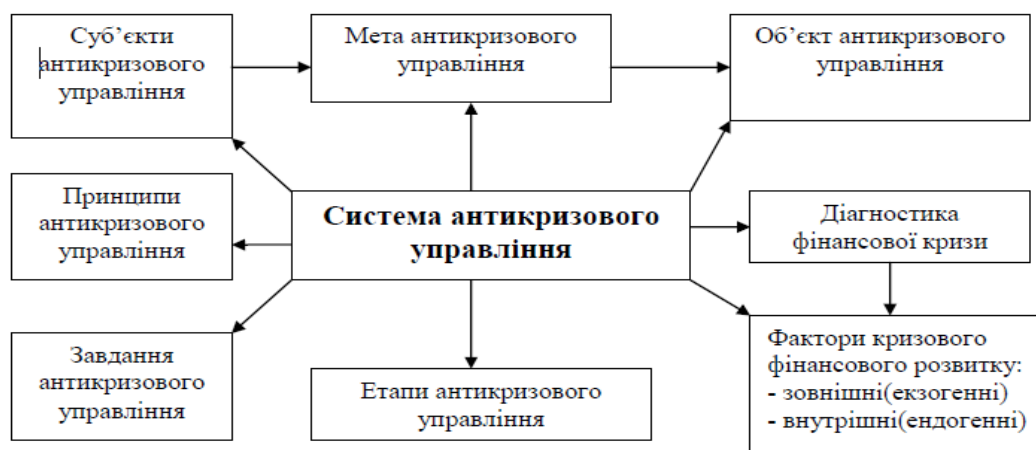

Рис. 1. Система антикризового управління та складові її механізму

Розроблено авторами за джерелами: [4, 6]

Висновки. Управління корпоративними фінансами при кризових ситуаціях - це низка заходів, спрямованих на виявлення кризо-утворюючих явищ, реалізація стратегії та подальший розвиток на етапах виявлення чинників, своєчасне діагностування, запобігання та нейтралізація кризи. Фінансове управління має стратегічну спрямованість, а також реалізацію правильних стратегій щодо адаптації компаній до середовища, яке постійно змінюється. Стратегії управління корпоративними фінансами в кризових ситуаціях визначають поведінку компанії в мінливому зовнішньому середовищі, що характеризується невідповідністю, проблемами та негативними імпульсами, а також пропонують параметри альтернативних дій для вирішення цих невідповідностей. Вони відповідають за організацію та координацію підсистеми та процесів підприємства на різних етапах життєвого циклу.

Список використаних джерел:

1. Беляев А. А., Валовой Д. В., Коротков Э. М. Антикризисное управление : учеб. для вузов по экон. спец. Москва : ИНФРА-М, 2000. 432 с.
2. Давиденко Н. М. Антикризове управління в бурякоцукровому підкомплексі АПК. *Проблеми трансформації соціально-економічної системи в Україні* : зб. наук. праць. 2004. № 6. – С. 141–148.
3. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій. Київ : КНТЕУ, 2001. 580 с.
4. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. Москва : Дело, 1992. 702 с.
5. Селюченко Н. Є., Козик О. В. Антикризове фінансове управління на підприємстві : навч. посіб. Київ : УБС НБУ, 2007. 222 с.

6. Терещенко О. О. Антикризове управління фінансами підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : 08.04.01. Київ : КНЕУ, 2005. 34 с.

7. Тимошенко, О. В., Буцька О. Ю., Сафарі Ф. Х. Антикризове управління як передумова підвищення ефективності діяльності підприємства. *Економічний аналіз*: зб. наук. праць. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. № 2, т. 23. С. 187–192.

8. Чернявский А. Д. Антикризисное управление : учеб. пособие. Київ : МАУП, 2000. 208 с.

УДК 336

Романюк А.В.

студентка 3 курсу,

факультету фінансів та обліку КНТЕУ

Науковий керівник: Уманців Г.В.,

к.е.н., доцент кафедри

обліку та оподаткування КНТЕУ

Заходи державної підтримки підприємств малого і середнього бізнесу в умовах пандемії COVID-19

Економічна криза країни, спричинена світовою пандемією у зв'язку з поширенням COVID-19, вплинула на сферу бізнесу так, що деякі підприємства були змушені припинити свою діяльність, а інші продовжили роботу, залучивши певні оновлення у своїй діяльності та в обліковій поліці.

Перш ніж перейти до заходів, які використовує український уряд у боротьбі з пандемією та її наслідками, продемонструємо тенденцію заходів в різних країнах світу. На базі роботи Центру зовнішньополітичних досліджень Національного інституту стратегічних досліджень[6], було встановлено тенденцію, що менш розвинені країни через слабкість економіки не впроваджують заходів державної підтримки бізнесу, а от країни із сильною економічною системою вживають посилені заходи боротьби з хворобою та надають підтримку підприємцям, зокрема у вигляді податкових пільг та зниження ставок податкових зборів.